

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

D. Ioannis Ivsti Lanspergii Carthvsiani, Natione Bavari, Opvscvla Spiritvalia

ab ipso Autore partim Latinè, partim Germanicè euulgata

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1630

Amoris priuati quæ incommoda: persecutionem omnem superandi,
pacemq[ue] veram obtinendi quæ sit ratio; piisq[ue] quam sit
necessarium exerceri. Epist. II.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45857](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45857)

pro nobis videbatur factum vt ignosceret, nisi & proprium sanguinem in cruce pro nostris peccatis effudisset: vt peccatum cuius ipsi soli potestas vindicandi fuerat, nō inultū ipse moriens dilueret. En quanta saluatoris nostri benignitas quantus humani generis amor, quanta ad humanæ naturæ sanitatem & vilissimum stercus dilectio, vt potius quam nos lapsos resurgendi impotentes relinqueret, nostram culpam sibi imputans vt propriam dilueret. At nunc redempti quid agimus? Nunquid huic ipsius charitati diu noctuq; corpus macerando, gratias agendo, ipsi compatiendo in labore, & ipsius ardenti desiderio, feruenti amore, toto studio comparandos efficiemus? Sed aheu quod paulo ante ablutum gaudebamus, iam grauiore peracto omni momento redemptione pristina egemus, eius charitatem in nos conculcantes, terga cruce vertentes, ab ipso fugientes, solum cum sola matre pendere relinquimus, solum lachrymari, conspui, lacerari, in passione sine vlla requie (quasi hic nostra non vlla res agatur) conculcari. Eia bone Iesu quamdiu parcis, quantisper tibi exprobrantibus benefacis, odientes diligis, fugientes sequeris, obloquentibus dulciter blandiris? Quid aliud tibi nunc agendum foret, nisi momento vno omnes simul ad puteos infernales detrudere rapiendos? Sed hoc non admittit tua pietas, charitas prohibet, fugit dilectio. Errantem namque quem potius super humeros ponis, inter brachia amplecteris, in sinu vt filium pia mater foues, donec tuæ dulcedinis multitudine gustata qui prius vt hostem te spernendo insequeretur, familiaris iam extat amicus. Sed quid multis moror, quid diutius scribendo tuum aduentum differo? Vocatus mi frater à Domino es, arripe iter, festina cursum ad supernæ vocationis brauium, tende celerius, cœna parata est, excusatio nunc opus non est, ne cum his in Euangelio à cœna refuteris indignus. Nempe secunda forsitan est hæc pulsantis Domini vocatio, de qua Dominus dicit: *Beatus ille seruus, quem cum venerit dominus, & pulsauerit ianuam eius, inuenerit vigilantē.* *Si si in secunda & tertia vigilia venerit, & ita inuenerit, beatus est seruus ille.* Vocationum tria namque genera sunt: pueritiæ, quæ vigilia prima dicitur: iuuentutis siue adolescentiæ maturioris secunda, tertia imminētis est senij. Videamus nunc si libet frater charissime, qua vigilia nos vocemur, in secunda videlicet, Nam ad primam obdormiuimus, Domino pnsanti non respondimus verbum. Venit pius Iesus nunc in secunda vigilia. Eia frater age, age expergiscamur, *hora est iam nos de somno surgere.* Vigilemus, Domino respondentes ipsum introducamus ne forsitan nostram desidiam, prolixos somnos, pigramq; inertiam exosus, tertio non redeat. sed dormientes nos, in noctis silentio nobis sur inſidians continuè per fossa domo tunc opprimat. *Vale mi frater.*

Precatio ad Iesum Christum.

Luc. 15.

Phil. 9.

Matt. 22.

Luc. 14.

Luc. 11.

Vocationis diuina tria genera.

Rom. 15.

Marc. 13.

Luc. 12.

Amoris priuati qua incommoda, persecutionem omnem superandi pacemq; veram obtinendi qua sit ratio, p̄sca, cunctis quæ sit necessarium exerceri vexariq; ab alijs.

Epistola II.

F. IO.

F. IOANNES IVSTVS, LANSPERGIVS CARTHVS.

Amico suo familiari in seculo constituto & vehementer afflictio, gratiam & consolationem Spiritus sancti exoptat.

Charissime frater, & amice, cum humiliter consilium petas, quid pro animi tui tranquillitate faciendum sit, inter aduersitates & falsis amicis & iam illatas, & plures forsitan inferendas, quæ etsi nunquam eueniant, earum tamen metus & inamicabilis atque suspecta cohabitatio emulorum amaritudinem frigidam, magnamq; deuotionis præstat impedimentum. Discendum igitur ne sit ex domo alioqui benefica, gratiose patrefamilias contrarium humiliter rogante &c. petis consilium. Quod quamuis certus non sim, an possim dare salubre aut bonum, scio tamen me daturum fideliter, & quod existimem utile. Igitur charissime frater, ne succenses, quæso si liberius scribam. Ita enim puto charitati licere, hac uti libertate ad amicum. Principio igitur liquet omnibus, omnem animi nostri molestiam inter aduersa non tam ab externo hoste venire quam ab interno: hoc est, ab amore priuato: imò aut solum aut saltem magis à nobis lædi nos, quam ab alijs. Hic amor proprius, siue amor sui cum non admittat sui contemptum, cum recuset iniuriam pati, idq; vehementius, quo innocentior ipse nemini inferat iniuriam, unde nec sibi inferendam putat, proinde tanto maior excitatur ira, quanto maior creditur aduersitas, quantoq; indignè suscipitur. Tanti autem quisque suam facit aduersitatem, contemptum, contumeliam, & cætera id genus, quanti se æstimat, quantumq; amat.

Omnis animi molestia unde nascitur. Amor sui quantum homini nocet.

Persecutione in omnem superandi optima ratio. Psal 119. Psal 118. Rom 10.

Quisquis sibipsum hostis pessimus.

Quocirca qui persecutionem ad aduersarijs cupit intrepido animo, imperturbatèq; mente tolerare, quod seruum Dei omnem deceat, non foris pugnare, non fugere, non extra se ire, pro remedio debet: sed amorem illum sui mortificare, ut discat cum odientibus pacem esse pacificus, ut discat non respondere exprobrantibus sibi verbum, ut sciat inimicum suum sitientem porare, esurientem pascere, & carbones ignitos super caput eius ponere, hoc est, frigidum eius odium sua charitate calefacere, beneuolentia & patientia ex hoste amicum facere, iniuriam dissimulare, sui contemptum non intelligere, pro malis bona retribuere, nec mala ex manu hominis, sed Dei prouidentia, sibi missa acceptare, ad hominem in tranquillitate se seruare, ad diuinum beneplacitum respicere, seipsum contemnere, & pro Deo negligere.

Hæc est charissime frater victoria, qua vincitur aduersarius, quo non est maior, quam vnusquisque sibipsum. Si te viceris, si te contempseris, non curabis, quid alius dicat, sed aridebis ei quod ipse tecum sentiendo, te contemnat. Si te non viceris, non poteris aduersarium fugere: portabis tecum quocunque ieris, circumferes ubique immortificationem tuam. Aduersarium aut amulum extraneum quem fugis, non euades, sed mutabis: & pro vno, tres tibi diabolus suscitabit, ut qui semel te eiecit, deinde, utpote semel victum, facilius ex omni loco te eiciat. Nec enim difficile erit tentatori materiam inuenire temptationis, cum intra te videat hanc sufficientem, & tu homines ubique tolerabis ut inueneris.

Eam

Eam obrem, animi tui releuatio, molestia abolitio, tranquillitatis adeptio, hoc modo comparatur, vt te ipsum mortifices, te ipsum vincas. Nostique admodum David sanctus, tantus rex se ipsum vicerat, quam sublimiter prouidentiam diuinam contemplatus fuerat, quam denique perfectissime ad omnia tolleranda, se vsque ad sui eiectionem Deo resignauerat, dum fugiens filij sui persecutione, audiret Semei hominē vile maledicentem sibi, & contra se lapides mittentem: dicens ad eos, qui vindictam in Semei minabantur: *Dimittite eū, vt maledicat, Dominus enim precepit ei, vt malediceret David. Et quis est, qui audeat dicere, quare sic fecerit? dimittite ergo vt maledicat iuxta preceptum Domini, si forte respiciat Dominus afflictionem meam, & reddat mihi Dominus bonum pro maledictione hac hodierna.* Vt igitur ad institutum respondeam charissime frater, confulo, vt maneas in loco, quem tibi Dominus prouidit, & necessaria pro corpore (sine cuius sustentatione anima non poterit Deo vacare in mortali vita) tibi donauit. Inspirauit enim bono domino tuo, vt Dei contemplatione, cuius te vider seruum, in domo sua te nutriat, atque adeo diligat, vt recedere gestientem blanditijs multisq; precibus secū te retinere contendat. Muneris planē diuini est hoc. Quod si contempseris, vereor, ne prouidentiam diuinam spreuisse videaris, & Dominum tentare, vt alibi aliterq; prouideat tibi, quam prouidit. Neque te satis poterit excusare, quod hic à familia non nihil passus sis, cum vbiq; vtpote seruus Dei, quem odire debet mundus, cui non pacem sed gladium mittere venit Dominus, pati habeas: & neque victoria, neque pax alia sit speciosior aut facilior, imò nec felicior quam vincere se ipsum. Accedit quod conuitia tanta non sint, vt dissimulando non magis honestè quam contrendendo aut stomachando dilui possint. Quæ etsi maiora forent, sufficeret semel Christi exemplo modestè contradicendo se purgasse, & de cætero perinde, ac si nihil fuisset improperatum, familiariter esse viuendum. Hoc vno (videlicet non remissioni inturiam non posse esse euidētius testimonium innocentia: adeo vt etiam si qua culpa interuenisset, aboleretur. tantum abest, vt macula iniquè impo sita inesse crederetur. Quid si Deus tibi dedit (quod omninò etiam credere debet) hunc aduersarium, qui te exerceat, qui purget, qui mortificet, id est, qui passionē tibi excitet, materiam impugnandi atque vincendi te ipsum exhibeat, occasionem proficiendi & coronam pareat? Necessarium est, vt vel aliquis sit qui te premat. Sit hic. Consenti, vt hic sit & esse debeat, qui te premat, qui te exerceat, quem aduersarium tolles, cui maledicenti taceas, cui superbienti te humilies, quem iratum places, cui stomachanti arrideas: & breuiter, vt simul omnia dicam, quem in omnibus contrarium æquanimiter pro Christi amore feras. Consenti vt hic sit: & ita suscipias, & non erit amodo tibi pressura.

Arbitror tamen, si te ceperis humiliare, & iuri tuo cedere, pro malo bonū reddere, & (quod omnium potentissimum est ad placandum hostem) familiariter, hilari, arridentisq; vultu, dulcibus gestibus & per occasiones quas fitas adlocari etiam, causa charitatis prouocandæ: si vel lapideum haberet cor, vincas eum, emollies, ad amicitiam trahes, & Christo iuxta ac te ipsum lucraberis. Verūm dices fortasse: Iam conatus sum inter nos componere pacem, per arbitros &c. & parum profuit manet enim rancor. Non fuit vera conciliatio

Sui mortificatio & abnegatio vnicā ad veram pacem via. 2. Reg. 16.

Vexationes hominum non esse fugiendas.

Matt. 10. Præcipua pax & victoria quæ sit.

Conuitia quò refellenda sint.

Piis vt sit necessarium exerceat siue diuexari.

Quibus modis possit inimicus placari.

liatio pacis, quandoquidem suspecta aduersario potuit esse, veluti non optata ex animo, scilicet, ad sui accusationem magis quaesita. Ita magis confulerē, vt omnis accusationibus excusationibusq; dimissis arbitris, reiecta omni mentione veteris illius dissidij, quasi omnem oblitus incipias, tibi vim ab initio faciens, ei colloqui & occasiones etiam fingere, quibus multum familiariter conuerferis cum eo, atque hilariter, vt praedixi. Crede mihi postquam ceperis ei dulciter loqui & ille tibi, & ioci charitatiui interuenerint, transibit etiā illa turbatio, peribunt suspitiones, recedent timores dissipabitur etiā illa pristina melancholia, aded vt etiam mireris, qui tanto tempore inutiliter in hac phantastica odij suspitione frustra te consumpseris. Aedificabuntur omnes videtes te iniuria immemorem, & ingrato amicitiam pro contumelia rependentem. Consolaberis tu in conscientia, cum aduersus proximum nulla te mordeat amaritudo. Glorificabitur Deus, cuius amore tibi vim feceris, humilians te, & pacem quaerens ad aduersario. Videbis quid melancholica mali valeat suspitio, quam turbam in corde malarum cogitationum distractionumq; suscitet, quam magnificat & malè pingat leuissimum quodque ab eo quem aduersarium aestimat, vel leuiter gestum. Et posthac magis cauebis charitatem tenacius complectens, & paruam rancoris scintillam (quae blando verbo initio possit extingui) haud fines in odij magnum crescere incendium.

Suspicio
quam sit
noxia.

Hæc accipe charissime non à consultore, sed aestimatore amico atque fratre, qui non ided hoc scripsi, vt doceam, sed infirmitatis propriae conscius, quia mihi hæc sana videantur & amplectenda in similibus quando occurrunt tentationibus, nunc tibi quoque duxi communia facienda. In quibus si quid utile tibi fuerit, haud dubito diu ante tibi fuisse cognitum & institutum. Vale frater charissime. Ex Carthuf.

Mors charorum quam sit discretè plangenda; morte bona defungi quam sit optabile; quanta post mortem felicem sequantur in cælis gaudia.

Epistola III.

F. IOANNES IVSTVS, LANSPERGIUS, CARTHVS.
magnifico viro domino & magistro Curia Brabannia. S. P.

NON possum non dolere magnifice domine tristitiam vestram, quam accidisse vobis propter coniugis vestrae mortem audio: nec debeo lectum vestrum, vt dicunt, irremediabilem simul & meum & vicius dissimulare, (amicorum quippe omnia sunt communia, & simul gaudere & simul tristari) quin praestantiae charitatiq; vestrae aliquid exhortationis scribam: in quo & si vos consolari vel non possum vel non sum dignus, affectum tamen consolandi, quem vobis magnopere impertior, ostendam, & vobis pariter amoris satisfaciam. Equidē à vobis deberem potius consolari, qui maiorem, hoc est, in plures diffusam videor habere tristitiam: quippe qui & vobiscum vestrum doleo casum (si tamen dolendus est & vestram lugeo tristitiam, aded, vt praeter hoc, quod vos, & ided etiam me simul contristat, mæreo, quia estis contristatus. Bis itaque